

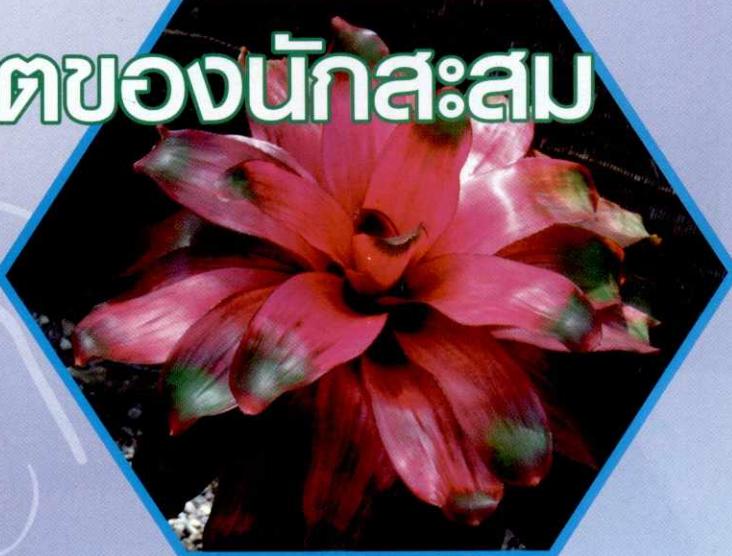
ใจลึก...สับปะรดสี

ไม้ประดับยอดอิตของนักสะสม

เรื่อง : กมก.ใจ กิสุกอร์วิษานันท์

สกุล *Aechmea*

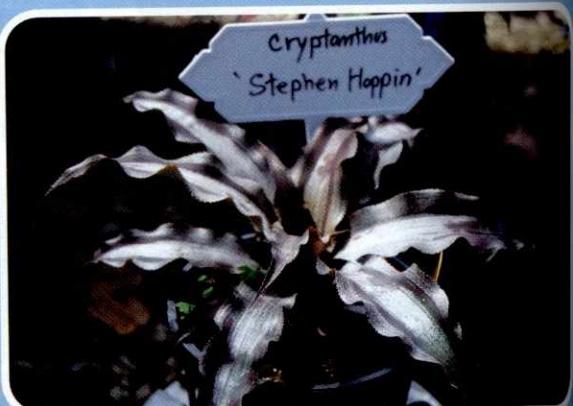
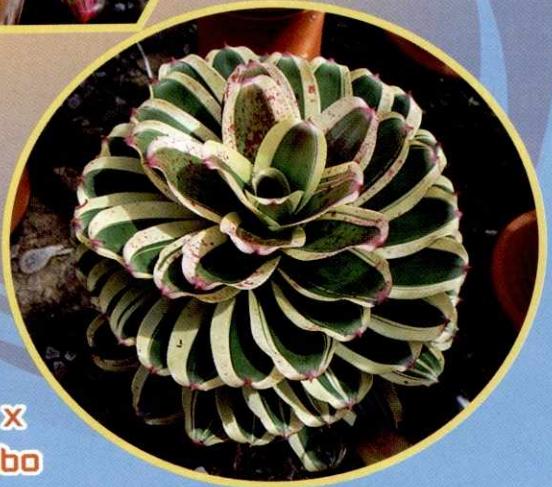

ไม้ประดับที่มีลักษณะโดดเด่นที่ใบ มีสีลันสม์ใส คุณภาพ
ลาดลายกรีดกรายลงตามบางสายพันธุ์มีลิ้นที่หลาเหล่ายอยู่ภายในต้นเดียวทัน
ลักษณะฟอร์มตันตุ้ยแปลงตัว ขนาดที่บางสายพันธุ์ยังมีต่อกลิ่นสดใหม่ให้ชื่นชม
เลี้ยงได้ทั้งกลางแจ้งและในร่มหมายอย่างยิ่งแห่งการเลี้ยงเพื่อสะสม และ
ยังสามารถนำมายืนงานจัดสวนอีกด้วย

Neoregelia
Goodefor Grace

ສກຸນ Cryptanthus

ສກຸນແອດເມີຍ (Aechmia)

Aechmia recurvata
(Rea Form) Job

ສກຸນ ທິລະແລນດ້າເບີຍ (Tillandsia)

ສກຸນ Bill bergia

สับปะรดสี สกุล Aechmea

ไม้ประดับที่มีคุณสมบัติอย่างครบครันที่ผู้คนถูกใจ คือ “สับปะรดสี” ไม้ประดับที่อยู่ในวงศ์ของนักสะสมหลายชนิด ซึ่งนับวันกระแสความนิยมแพร่ขยายมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะในกลุ่มนักสะสมรุ่นใหม่ ที่ต้องการเลี้ยงไม้ประดับที่ใช้พื้นที่ไม่มาก มีความทนทาน และเลี้ยงง่าย ขณะเดียวกันยังได้รับความนิยมจากกลุ่มนักจัดสวน ที่ต้องการสร้างสรรค์สวนให้สวยงามและเป็นสวนที่คุ้นเคยมีชีวิต

อะไรคือเหตุผลที่ทำให้สับปะรดสีสามารถครองใจนักสะสมและนักจัดสวนได้ ผู้จะนำท่านเข้าไปเจาะลึก เพื่อที่น่าจะตอบ

สับปะรดสี กำเนิดในทวีปอเมริกา

สับปะรดสีหรือ Bromeliad เป็นพืชในวงศ์ Bromeliaceae มีถิ่นกำเนิดอยู่ในทวีปอเมริกา เป็นพืชใบเลี้ยงเดียว ขึ้นอิงอาศัยบนต้นไม้ หรือหน้าผา ในพื้นที่ทะเลทรายหรือพื้นที่แห้งแล้ง บางสายพันธุ์สามารถขึ้นบนพื้นดิน ในป่าดงดิบที่มีความชุ่มชื้น การเจริญเติบโตเป็นกอ มีลำต้นสั้น ๆ ในเวียนรอบต้น ใบมีสีสดฉูดฉาด สีสันลวดลายงามดงาม มีขนาดแตกต่างกันตั้งแต่เล็กเพียงไม่กี่เซนติเมตร จนสูงใหญ่หลายเมตร

ไม้ประดับพันธุ์นี้ถือว่ามีความหลากหลายกว่า 2,500 ชนิด แต่ที่นิยมปลูกในปัจจุบันมีอยู่ 10 สกุล คือ Neoregelia, Aechmea, Guzmania, Vriesia, Tillandria, Dyckia, Nidularium, Billbergia, Cryptanthus, Ananas

สับปะรดสี Neoregelia สายพันธุ์ยอดนิยมของเมืองไทย

เมื่อไฟกัสเข้ามาที่ประเทศไทยพบว่ามีความนิยมเลี้ยงสะสมสับปะรดสีมาเป็นเวลานาน ซึ่งสายพันธุ์ที่ยอดนิยม มีการปลูกและขยายพันธุ์กันอย่างกว้างขวาง จนสามารถผลิตในเชิงการค้าอยู่หลายสกุล อาทิ Neoregelia, Aechmea, Guzmania, Vriesia, Tillandria, Dyckia ซึ่งแต่ละสายพันธุ์มีลักษณะดังนี้

นิโอร์เจลยา (Neoregelia) สับปะรดสีสกุลนี้ได้รับความนิยมสูงสุดในเมืองไทย เพราะมีลักษณะทรงตันเป็นพุ่มคล้ายดอกไม้ที่บานเต็มที่ ใบมีสีสันฉูดฉาด การปลูกเลี้ยงค่อนข้างง่าย ชอบแสงแดดประมาณ 50% การปลูกเลี้ยงจึงต้องมีการพรางแสงด้วยสแตน และชอบอยู่ในสถานที่อากาศถ่ายเทได้ดี

แอคเมีย (Aechmea) สับปะรดสีสกุลนี้มีถิ่นกำเนิดอยู่ในภาคใต้ของเม็กซิโก, ทวีปอเมริกากลาง, ทวีปอเมริกาใต้ และหมู่เกาะเวสต์อินดีสในทะเลแคริบเบียน ส่วนมากเกือบทุกชนิดเป็นพืชอิงอาศัย (Epiphyte) ขึ้นเกาะอาศัยอยู่ตามลำต้นและกิ่งก้านของต้นไม้ใหญ่ในป่า ใบแตกเป็นพุ่ม เรียงกันเหมือนถ้วย ตรงกลางต้นจะเป็นแองท์ที่ใช้ขังน้ำฝนและเศษใบไอนินทรีย์ วัตถุต่างๆ ที่ตกลงมา ใบค่อนข้างหนาบางชนิดขอบใบมีหนามเล็กๆ เมื่อ碰触แล้ว疼 ใบมีหลายสีทั้งสีเขียว, น้ำตาลแดง, ทาหรือใบเป็นลาย เมื่อต้นเจริญเติบโตเต็มที่จะแห้งช่อออกจากบริเวณกลางลำต้น ดอกมีขนาดเล็กเป็นรูปหลอด แต่ออกรวมกันเป็นช่อใหญ่ มีกาหน้าหุ้มดอก หั้งดอกและการหุ้มดอก

การใช้สับปะรดสีจัดสวน จะได้สับปะรดสีสดใส และดูภูมิฐาน

ປົວເຈັດຍາ

ສັບປະດັບສີ ສກຸລ Aechmea ກີ່ປຸກກລາງແຈ້ງໄດ້

ສ່ວນມີສີສາຍງານ ຜູ້ຄຈາດ ເຊັ່ນ ຂົມພູ ແຄງ ສັນ ແຫຼ່ງ ສ່ວນນາກ ຂ່ອດອກຈະຕັ້ງບື້ນ ແຕ່ນາງໜິກທີ່ຂ່ອດອກໂດັກ ທ້ອງກໍ່ຂໍ້ຍຸດ ມັງງານນີ້ ຈະແຕກໜ່ອໃໝ່ທີ່ບົວເວລີ ໂຄນຕົ້ນເດີມເພື່ອເຈົ້າຢູ່ເຕີບໂຕຕ່ອໄປ ສ່ວນດັນທີ່ອຳດອກແລ້ວຈະ ມີ່ອຳດອກອຶກ

ກູ່ແມ່ນີ້ຍ (Guzmania) ເປັນສັບປະດັບສີທີ່ມີອຳດອກສີສັນ ສົດ ຜູ້ຄຈາດ ໃນມີລາຍເສັ້ນເປັນແຄນສີຕາມຄວາມຍາວຂອງໃບຄູສາຍ ຈານ ພົມນາກໃນປະເທດຄອສຕາຣີກາແລະປານານາ

ຮີ້ຈີ (Vriesea) ພົມບື້ນຍູ້ໃນປ້າໃນປະເທດບຣາຊີລ ແພຣ ກະຈາຍໄປສູ່ທີ່ປອມເມົກາລາງແລະອົມເຣີກາໄທ໌ ປັຈຸບັນຍັງໄນ່ ທຽນຈຳນຸ່ວນໜີດທີ່ແນ່ນອນ ເພຣະມີຜູ້ພົບພື້ນໃນສກຸລຮີ້ຈີໜີດ ໄກ່ມູ່ເອົ້າສ່ວນອ ພົບໃນສກຸລທີ່ລັດແລ້ວເຊີຍບາງໜີດ ຖຸກຈັດໃຫ້ມາອູ່ ໃນສກຸລຮີ້ຈີ

ລັກນະຂອງສັບປະດັບສີສກຸລຮີ້ຈີ ຈະມີເນື້ອເຢື່ອລັກນະ ຄລ້າຍລື່ນ(ligule) ທີ່ໂຄນກລືບດອກ ຮີ້ຈີມີການດຳຮັງຂົວຕົກລ້າຍ ສັບປະດັບສີສກຸລທີ່ລັດແລ້ວເຊີຍມາ ຈົດແກ້ໄຂກໍາຈະພົດໄດ້

ປັຈຸບັນພົບໃນສກຸລຮີ້ຈີ ມູ່ປະມານ 250 ຊົນດີ ມີໄນ້ກີ່ ຊົນທີ່ເລີ່ມເພື່ອກາຮ້າ ແລະນຳໄປໃຫ້ໃນການປັບປຸງພັນຮູ້ພໍ່ອ ໄດ້ຄູກຜສນທີ່ດົກ

ທີ່ລັດແລ້ວເຊີຍ (Tillandria) ສັບປະດັບສີສກຸລນີ້ມີ ນາກກວ່າ 500 ຊົນດີ ເປັນພົບໃນຕະກູລ “ຮາກອາກາສ” (Air Plant) ກາຮປຸງໄນ້ຈຳເປັນຕົ້ງໃໝ່ວັດຈຸນູ້ ໄນມີໜານທີ່ໃນ ຮູ່ທຽມ ມີ ລັກນະແປກຕາ

ລັກນະອັນນ່າອັຄຈຽບທີ່ເກີດບື້ນຈາກການວິວັດນາກຕ້ວ ເອງເພື່ອຄວາມອູ່ຮົດຂອງທີ່ລັດແລ້ວເຊີຍ ອື່ອ ເປັນພົບທີ່ໄມ້ໄດ້ຫາ ອາຫາຮາງຮາກ ຕ້ວຮາກເປັນເພີ່ງເຄື່ອງຍືດເກະເທຳນັ້ນ ແຕ່ຈະຫາ ອາຫາຮາງໃນ ໂດຍທີ່ໃນຈະມີ “ໄທໂຄມ” (Trichome) ເປັນເກລືດ ສີຂາວທີ່ເຮີຍຕ້ວໜ້ອນທັນກັນຄລ້າຍເກລືດປລາ ທຳນັ້ນທີ່ຄູດຂັນຄວາມ ຫຼື້ນແລະຮາຖຸອາຫາຮາງອາກາສ

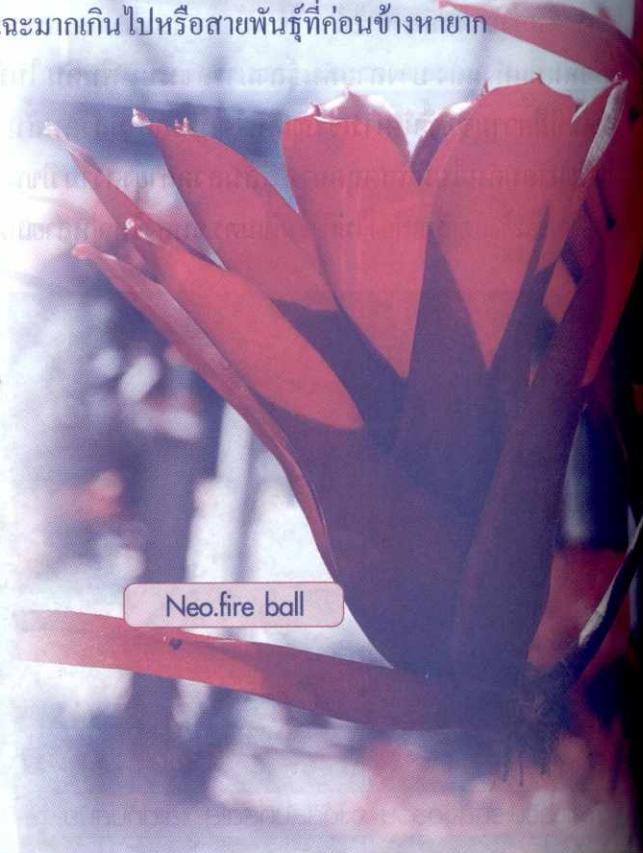
ໄທໂຄມທີ່ໃນຂອງທີ່ລັດແລ້ວເຊີຍບື້ນທີ່ຮະບາຍ ຄວາມຮົ່ວນແລະສະຫຼອນແສງ ໂດຍເພີພະສາຍພັນຮູ້ທີ່ທັນແລ້ງ ຈະພົດໄທ່ໄທໂຄມບື້ນນາກເປັນພິເສດຍ ໂດຍຈະມີສີຂາວຫວູ້ສີເຫາ ເງິນອອງເຫັນໄດ້ຂັດເຈນ ສ່ວນໃຫ້ຢູ່ຈະພົນໃນກຸ່ມທັນແລ້ງ ໃນນີ້ ລັກນະ ຖື້ນຈົ່ນເພື່ອຄູດຂັນຄວາມຫຼື້ນ ໂດຍເພີພະ

ດີກເກີຍ (Dyckia)

ສັບປະດັບສີພັນຮູ້ນີ້ໃນເປັນຮູ່ປອກແຄນຍາວ ມີໜານ ຕາມຂອນໃນແລະປາຍໃນ ຜົວໃນແລະ ໄດ້ໃນມີໝູ່ສີເຫາເງິນປົກຄຸນ ມາ ຂ່ອດອກຍາມມີສີແດງສັນຫວູ້ຫວູ້ແຫຼ່ງ ພົບໄດ້ຕາມສາພ ຮຽມຮາດທີ່ແທ້ງແລ້ງຂອງປະເທດ ບຣາຊີລ ປາກວັຍ ອຸຽກວັ້ນ ອາຮັດຕິນາແລະ ໂບລິເວີຍ

ສັບປະດັບສີໄຟປະດັບ ເລີ່ມງ່າຍ

ສັບປະດັບສີ ດີວ່າເປັນໄຟປະດັບທີ່ເລີ່ມກ່ອນຫັ້ງຈ່າຍວິທີ ກາຮປຸງນິຍົມໃໝ່ການນະພັວວັນສັບເປັນວັດຈຸນູ້ ເພຣະມີຄວາມ ໂປຣ ແລະ ພັງເຊັງເກີນຮັກຂາຄວາມຫຼື້ນໄດ້ດີ ນອກຈາກນັ້ນນິຍົມໃໝ່ກົງເຫາໄຟເປັນວັດຈຸນູ້ ສໍາຫວັນສັບປະດັບສີທີ່ໄມ້ຕ້ອງການໃຫ້ຮາກ ແລະ ມາກເກີນໄປຫວູ້ສີເຫາພັນຮູ້ທີ່ກ່ອນຫັ້ງຫາຍາກ

Neo.fire ball

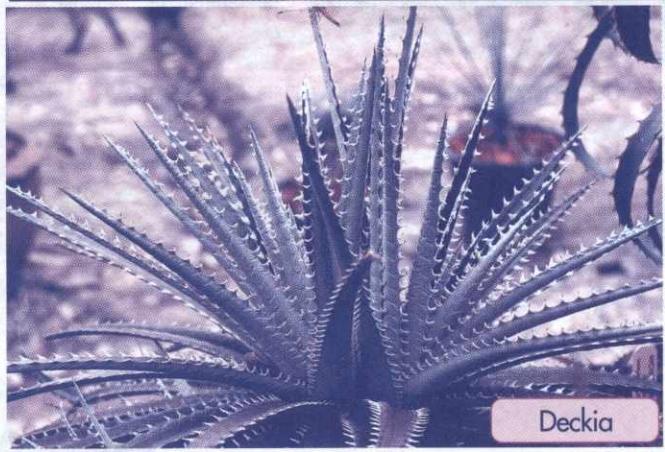
แต่สับปะรดสีบานงอกุล อย่างทิลเลนเดอร์เซีย ไม่จำเป็นต้องใช้วัสดุปลูกเพราธรรมชาติอยู่ในพื้นที่แห้งแล้งรุนแรงสามารถปรับตัวจนคำริงชีวิตอยู่ได้โดยการใช้ใบผลิตอาหารراكจึงกลายเป็นเพียงเครื่องยึดเกาะเท่านั้น การปลูกสับปะรดสีกุลนี้มักปลูกยึดเกาะกับตอไม่หรือปลูกในกระถางโดยใช้หินภูเขาไฟ

หัวใจสำคัญของการปลูกเลี้ยงสับปะรดสีคือเรื่องแสง เพราะแสงมีผลต่อความสวยงามของสีสันสับปะรดสี โดยทั่วไปการปลูกสับปะรดสีภายในโรงเรือนที่มีการพรางแสงประมาณ 50% แต่มีบางสายพันธุ์ในตระกูล Aechmea สามารถปลูกกลางแจ้งได้

ส่วนอาหารของสับปะรดสีอย่างน้ำและปุ๋ย ไม่มีความจำเป็นต้องให้ในปริมาณมาก โดยทั่วไปนิยมคน้ำวันเว้นวันรดแบบพรหมาใน เพราะสับปะรดสีจะเก็บกักน้ำไว้บริเวณกาบใบไว้เลี้ยงลำต้น ดังตัวอย่างของสกุลนี้ โนร์เจลยา เป็นต้น

สำหรับปุ๋ยบางครั้งก็ไม่จำเป็น เพราะการใช้ปุ๋ยที่มากเกินไปอาจมีผลต่อการให้สี สีอาจจะไม่สดและฟอร์มน้ำต้นอาจจะไม่สวยงาม แต่ถ้ามีการให้ปุ๋ยนิยมใช้ปุ๋ยละลายช้าเป็นหลัก สับปะรดสี ไม่ประดับยอดนิยมของนักสะสมและนักจัดสวน

ด้วยความที่สับปะรดสีมีวิธีการเลี้ยงที่ไม่งานนัก ไม่จำเป็นต้องคุ้มເօາໃຈໄສ່ນາກຈິງທຳໃຫ້ຍືດຄຣອງໃຈນັກສະສົມໄດ້ อย่างง่ายดาย อີກທັງໝົດມີຄວາມຫລາກຫລາຍທາງສາຍພັນຖຸ ມີສາຍພັນຖຸໃໝ່ໆ ໃຫ້ໄດ້ເລີ່ມ ໄດ້ສະສົມແບບຕ່ອນເນື່ອງ ຮົມທັງໝົດເປັນມີການພັນນາສາຍພັນຖຸສັບປະປົດສີຂຶ້ນມາໃໝ່ອຍ່າງຕ່ອນເນື່ອງທຳໃຫ້ເກີດສາຍພັນຖຸ New Hybrid อย่างຕ່ອນເນື່ອງ ກາຮສະສົມຈິງເຕັ້ນໄປດ້ວຍຄວາມແປກໃໝ່ໆ ແລະທ້າທາຍ

Deckia

โนร์เจลยา พັນຮຸນປໍລວດລາຍກໍໃບສະຍານ

นอกจากการสะສົມແລ້ວ สັບປະປົດສີຍັງເຮັດກາຍເປັນທີ່ນິຍົມນຳມາໃຊ້ໃນຈັດສວນບ້າງແລ້ວ ເພົ່າດ້ວຍຄຸນສົມບັດຂອງສີສັນທີ່ສົດໄສ ຫລາກສີ ຫລາຍສາຍພັນຖຸ ບາງສາຍພັນຖຸປຸກກລາງແຈ້ງໄດ້ ສວນທີ່ຈັດດ້ວຍສັບປະປົດສີຈຶ່ງຈາກຕົງໄຈຜູ້ພົນເໜັນແລະຢັງຄູ້ລໍາຍຸກທັນສົມຍືກົດ້ວຍ

ດ້ວຍຄຸນສົມບັດອັນຄຽບຄຣນເຫັນນີ້ ຈຶ່ງທຳໃຫ້ວັນນີ້ສັບປະປົດສີກາຍເປັນໄມ້ປະຕົບຍອດນິຍົມຂອງນັກສະສົມແລະນັກຈັດສວນໄປເສີຍແລ້ວ

